

Shrine

Altar of the Holy Cross from Garamszentbenedek

Artist	Mining town workshop
Origin date	before 1495
Inventory No.	56.851

Description

The altarpiece comprised part of the Late Gothic furnishings of the Benedictine abbey church of Garamszentbenedek. In 1905, its shrine was burned during the fire in the Primate's Palace in Esztergom, with only the upper and two side slats surviving in a charred state. The shrine statues were also seriously damaged. Thanks to an archival photograph published in 1886 in Simor's commemorative album, we are well acquainted with the altarpiece in its intact condition. The backboard of the shrine was originally adorned with gold stars (certainly on a blue ground).

The two movable wings were sawed apart in the 19th century and the panel paintings were reframed. In keeping with the dedication of the altarpiece, the depictions on the inner side showed Christ Carrying the Cross, the Descent from the Cross, the Entombment of Christ and the Resurrection, while the outer side of the wings (and the stationary wings) displayed eight scenes from the Passion. The inscription containing the date 1495, still visible on the altarpiece shrine, most likely indicates the date of completion. The style of the paintings, a significant portion of the compositional elements, their correspondence to the Schongauer prototypes and the motifs of the gold background patterns all point more strongly to the 1480s.

Inscription on the lower board: O crux adoranda o crux veneranda ano dni (?) 1495

Provenance

In 1883, Nándor Knauz purchased the altarpiece from the Abbey of Garamszentbenedek, where it stood in the prefect's residential suite. The panels were acquired from Knauz for Prince Primate János Simor's collection.

Restoration

1933, 1941 Nikássy Lajos

Exhibitions

- (egyres darabja): 2008 Reneszánsz Esztergom (Főszékesegyházi Kincstár); 2001 Paradisum Plantavit (Pannonhalma, Bencés kolostor); 2015 St. Pölten - Meisterwerke aus dem Keresztény Múzeum Esztergom (Dom- und Diözesanmuseum Sankt Pölten)

Bibliography

- Wolfgang Huber (szerk.): Meisterwerke aus dem Keresztény Múzeum; kiáll.kat; Sankt Pölten 2015., 129 (Sarkadi Nagy E.).

- Pannonhalma 2001: Paradisum Plantavit. Bencés Monostorok a Középkori Magyarországon. Szerk. Takács Imre. Pannonhalma 2001. Kiállítási Katalógus., 221-223. (Kontsek I.).
- Cséfalvay Pál, szerk.: Keresztény Múzeum, Esztergom. Budapest, 1993. Corvina, 179-180.
- Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum Régi Képtárának katalógusa. Budapest, 1975, Corvina, 17.
- Radocsay D.: A középkori Magyarország faszobrai, Budapest, 1967, 167.
- Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára (Budapest, 1964. Akadémiai Kiadó), 137.
- Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Budapest 1955, 105, 311.
- Radocsay Dénes: Az esztergomi kiállítás magyar anyaga. Szabad Művészet IX. 1955. I. 1. sz. 7-13., 12.
- Magyarország műemléki topográfiája I. Esztergom 1. Esztergom műemlékei (összeállította: Genthon István; Budapest 1948), 39-40.
- Csánky Dénes: Szepeshelyi táblaképfestészet a XV-XVI században. In: Az O.M. Szépművészeti Múzeum Évkönyvei VIII. 1937, 13.
- Haiczl Kálmán: A gamszentbenedeki apátság története. Budapest 1913, 122.
- II. bővített kiadás. Esztergom 1891, 9-16 sz.
- Maszlaghy F. Az esztergomi hercegprímási képtárban levő művek jegyzéke.
- Simor János Emlékkönyv. Esztergom - Budapest, 1886, 198.
- Herczegprímási Képtár 1879, 19 sz.
- Ipolyi Arnold: A besztercebányai műemlékek. Budapest 1878, 78.

Related works

55.71.1 Christ on the Mount of Olives

55.72 The Flagellation of Christ

55.73 The Crowning with Thorns; detail from the movable wing of an altarpiece

55.74 Ecce Homo; detail from the movable wing of an altarpiece

55.75 Carrying the Cross; detail from the movable wing of a winged altarpiece

55.76 The Descent from the Cross; detail from the movable wing of a winged altarpiece

55.77 The Entombment of Christ; detail from the movable wing of a winged altarpiece

55.78 The Resurrection of Christ; detail from the movable wing of a winged altarpiece

